

СВЕТОСЛАВ МИНКОВ
ЧОВЕКЪТ БИЛ И КОТКАТА
КЕТ

chitanka.info

Бил Крокет — работник в заводите на негово автомобилно величество Хенри Форд II — попадна между ония сто души, които трябваше да се намерят неочаквано на Милер Роуд. А на американски език това значи да бъдеш уволнен и да излезеш през врата № 3 на дългия и тъжен път Милер Роуд, който съединява Диърборн с Детройт.

При напускането на завода Бил Крокет и другарите му бяха посъветвани от всемогъщия Джон Бюгас — началник на Фордовата полиция — да отидат веднага на черква и да поискат опрощение на греховете си, като помолят смирено бога да се погрижи за по-нататъшното им съществуване.

Уволнените работници знаеха какво ги очаква, ако не изпълнят съвета на Джон Бюгас. Те чувствуваха вече зад гърба см невидимите сенки на многобройните Фордови сървисмени, които ще тръгнат неуморно по петите им и ще следят всеки техен жест и всяка тяхна дума. И за да не бъдат уличени в „противоамериканска дейност“ и да имат поне право на надежда, че все някой ден ще могат да се върнат отново при човеколюбивия си господар, Бил Крокет и другарите му отидоха в черквата „Свети Тагилат“, разкаяха се чистосърдечно пред свещеника, че са останали без работа, и отправиха горещи молитви към всевишния да ги спаси от безработицата.

Диърборн е предградие на Детройт и заедно с Хайланд парк и Хамтрамк образува малката, но могъща империя на Хенри Форд II, който е внук на о бозе почившия Хенри Форд I, великия и незабравим създател на прочутите автомобили. Ниските опушени къщици на Диърборн са разхвърляни край гигантския завод като гъби около грамаден дъб. От двете страни на широките улици са наредени безброй кръчми и барове, над чиито врати вечер трептят неонов светлини. Тук има евтини кинотеатри, в които безработните влизат да се посгреят и да позяпат холивудски филми, има няколко черкви, банка и дружество за защита на животните под председателството на препочтения пастор Съмюел Грейвис, настоятел на епископалната катедрала в Детройт и ръководител на отдела за социология при „Форд сървис“. Най-сетне в Диърборн има кметство, съдилище и полицейско управление, под чиято закрила се намира и публичният дом, който носи името „Малката кафява къща“. Кметът, съдията и началникът на полицията са не само добри приятели на Хенри Форд II, но и негови, тъй да се каже, храненици. Хенри Форд II държи цялата власт на империята си в

своите добродетелни ръце, както справедливо се полага на всеки мъдър владетел.

Като излязоха от черквата „Свети Тагилаг“, Бил и другарите му се пръснаха мълчаливо на разни страни и отнесоха със себе си придобития в завода навик да не се усмихват, да не се събират на групи и да не разговарят помежду си. Те запазиха „фордовския си шепот“ и само от време на време процеждаха по някоя дума през стиснатите си устни. Всеки се затвори в своята немотия и се мъчеше да изглежда колкото може по-благонадежден гражданин и по-благочестив християнин.

Бил Крокет беше вече четиридесетгодишен мъж — висок, червенокос, с дълги жилести ръце, които стърчаха безпомощно из вечно късите ръкави на палтото му. Той имаше жена, добра и търпелива американка, вярваща в библейските чудеса, и петгодишно момиченце — бледоликата Джейн, — чието крехко телце едва се крепеше върху тънките ѝ рахитични крачета. Бил живееше със семейството си в една от опушените къщурки край завода и беше се наредил горе-долу сносно в двете влажни стаички. Наистина, от петте долара, които получаваше дневно, той даваше долар и половина за наем, а с един долар и трийсет цента погасяваше взетата на изплащане покъщнина. И все пак останалите два долара и двайсет цента запушваха някак гърлата на това скромно и непридирчиво семейство, което вегетираше под благодатното слънце на Фордовата империя. Но сега, когато Бил изхвъркна из завода и нямаше вече в джоба си петте долара, той и семейството му бяха обречени на сигурен глад.

За щастие, бог не остана равнодушен към безработните грешници, които му отправиха горещи молитви в черквата „Свети Тагилаг“, и реши да им се притече на помощ. По негово внушение след няколко дни вестник „Детройтско огледало“ напечата на първа страница една премъдра статия под наслов „Какво трябва да прави жената с безработния си съпруг?“ В тая статия се даваха много ценни съвети на ония жени, чиито мъже бяха останали без работа. Умната жена, поучаваше статията, трябва да вземе веднага необходимите мерки, щом забележи, че мъжът ѝ се явява на закуска небръснат и със смачкана риза. Това е първият признак, че той е обхванат от безпокойство за утрешния ден. За да го освободи от мрачните му мисли, тя е длъжна да не го оставя в бездействие, а да му намери

веднага някакво занимание в домакинството, като го накара, например, да поправи счупените столове, да боядиса вратите или рамките на прозорците, да налее прясна вода на цветята във вазите или в краен случай да изпъди мухите от стаята.

Жената на Бил Крокет, както казахме вече, беше добра и търпелива американка. Но тя вярваше не само в библейските чудеса, а и в практичните съвети на Хърстовите вестници. Щом прочете статията в „Детройтско огледало“, съобразителната Мери настръхна като тигрица и реши да действа. Една сутрин Бил наистина се яви пред нея небръснат и със смачкана риза — точно по предсказанията на вестника. Едничкото несъответствие в тия предсказания беше само незначителната подробност, че той се яви не на закуска, защото закуската липсваше. А закуската липсваше, понеже семейството пресмяташе всеки цент от последните няколко спестени долара и се хранеше веднъж в денонощието. За да не даде възможност на съпруга си да изпадне в невесели размишления, добрата Мери го целуна по брадясалата буза и пъкна в ръката му малко чукче и кутийка с гвоздеи, като го помоли да стегне разклатените столове. Бил се залови веднага на работа. Но тъкмо когато той поправи първия стол и посегна да вземе друг, електрическият звънец в коридора забръмча продължително.

Беше Том Тайл, добродушният агент на детройтската търговска фирма „Сукинсън Фърничър Къмпани“, откъдето Бил бе взел на изплащане скромната си покъщнина. Том Тайл идеше да получи седмичната вноска срещу продадената на кредит стока. Като разбра окаяното положение на клиента си, който едва ли щеше да намери скоро работа, Том Тайл заяви с неизменната си усмивка, че, за съжаление, ще трябва да прибере дадените на изплащане мебели. Том Тайл беше честен човек и удържа думата си. Само след един час той натовари на една кола недоизплатената покъщнина на Бил Крокет и я пренесе в склада на фирмата „Сукинсън Фърничър Къмпани“. За американския начин на живот това събитие не беше от особено значение и Бил Крокет посрещна равнодушно опразването на квартирата му. Нему все пак останаха няколко големи амбалажни сандъка, които бяха негова напълно платена и нотариално заверена собственост и които сега можеха да послужат за легла, за маси и дори за столове.

Но как щеше той да убие по-нататък времето си и да не стои в бездействие? Как щеше да изпълни другите препоръки на вестник „Детройтско огледало“? За боядисването на вратите и прозорците трябваше да купи боя, а преброените му центове не позволяваха тоя разкош. Той не можеше и да налее прясна вода на цветята във вазите, защото нямаше нито цветя, нито вази. Оставаше му, значи, да изпъди единствената муха, която бръмчеше досадно из голата спалня. Бил отвори прозореца и прогони мухата, като по тоя начин изпълни последния съвет на „Детройтско огледало“. Ами сега? Ето че Бил беше принуден да скръсти отново ръце и да бездействува.

Тоя път го спаси Колумбия Бродкястинг Корпорейшън. Пак по божие внушение тая могъща радиостанция разнесе из етера между две реклами за ултранезаменимата зъбна паста „Колинос“ и за вечните найлънови чорапи „Дюпон“ нови съвети към безработните. Приятният мелодраматичен глас на незнайния шпикер каза дословно следното:

— Не изпадайте в отчаяние! Пазете се от мрачни и опасни мисли, които могат да ви направят нелоялни граждани и врагове на нашата прекрасна Америка! Не губете надежда! Статистически е установено, че значителен брой председатели на най-големите американски тръстове, компании и предприятия навлизат вече в преклонна възраст и че в продължение на пет или десет години всички те ще отидат в оставка. На тяхно място ще се явят нови хора и така по цялата социална стълба ще настъпи неминуемо придвижване напред, при което ще се открият свободни служби за хиляди безработни. Не забравяйте поучителния пример на Хенри Форд I, който благодарение на собствените си усилия се издигна от прост механик до първи гражданин на страната! Бъдете упорити и твърди като него и не се поддавайте на зловредни агитации! Избягвайте самотата, която винаги е лош съветник! Посещавайте кинотеатрите и боксовите мачове, канете гости у дома си и укрепвайте нервите си с благородния риболовен спорт!

При последните думи на шпикера дълбоко развълнуваната Мери се хвърли на шията на Бил.

— О кей! — извика тя със светнало от радост лице. — Утре отиваме на риболов край Ривер Руж!

— Но аз нямам въдица — промълви унило Бил.

— Уайтови имат! Ще ги помолим да ни я заемат до утре вечер!

И Мери изхвъркна от къщи и изтича до съседите Уайтови, откъдето след малко донесе чудесна въдичарска пръчка в платнен калъф заедно с цяла кутия риболовни принадлежности.

Рано на следната утрин Бил и Мери оставиха малката Джейн у Уайтови и потеглиха за Ривер Руж, която течеше недалеч от Диърборн. Цял ден прекараха те на брега на тая река и техният скромн пикник бе подсладен само от два сандвича с гъши пастет. Бил седя с часове на един голям камък, неподвижен и съсредоточен в спокойните води на реката. От време на време той издърпваше въдицата, за да види дали не се е закачила някоя риба, и после отново я хвърляше във водата. Но в Ривер Руж, както изглеждаше, нямаше риби или може би те не бяха гладни и отминаваха с безразличие примамката. След дълго и напразно чакане най-сетне Бил усети, че нещо затегли и огъна пръчката, ала когато той дръпна конца и изтегли въдицата, на нея вместо риба висеше някакъв кален парцал. Така безуспешно завърши риболовният излет на Бил и Мери, но все пак те се чувствуваха ободрени от екскурзията и не съжالياха, че са изгубили деня си на пустия бряг на Ривер Руж.

Новият ден започна с нова вяра в щастливите превратности на съдбата. Неуморимата Мери реши да последва другия съвет на Колумбия Бродкястинг Корпорейшън и да покани вечерта някои гости на душеспасителни приказки. Най-близките приятели на Крокетови бяха Уайтови и Смитови — все хора от една черга, с тая разлика само, че Джек Уайт и Норман Смит не бяха безработни като Бил Крокет и все още можеха да изхранват семействата си. Уайтови и Смитови приеха с радост поканата на Мери при условие, че сандвичите ще бъдат от тях. Джек Уайт дори обеща да донесе и грамофон, та да се повеселят истински и да забравят за час-два житейските несгоди.

Но изненадите на провидението тоя път не бяха особено приятни. Тъкмо по обед, когато Бил и Мери бяха улигани в подготовката на посрещането на поканените гости и се мъчеха да придадат по-приятлив вид на почти празната си квартира, звънецът в коридора пак забръмча продължително.

Сега в рамката на входната врата стоеше широкоплещестата фигура на Еди Търнер, познат под прякора Едноокия бик, защото на мястото на лявото му око светеше неподвижна порцеланова зеница. Бивш моряк, боксьор и търсач на бисери в Африка, Еди Търнер беше

човек със съмнително минало и с още по-съмнително настояще, но това не му пречеше да се ползува с благоволенieto на диърборнската полиция и да бъде собственик на няколко къщи, които даваше под наем. Негова собственост беше и къщата, в която живееше Бил Крокет.

Еди Търнер прекрачи спокойно прага и без всякакви заобикалки започна веднага съвсем делови разговор с квартирантите си, като им поиска обичайната предплата на наема за идния месец.

— Бил е без работа, но все пак положението не е много отчайващо — каза Мери, преизпълнена от оптимистични чувства. — Ние следваме добросъвестно съветите на „Детройтско огледало“ и на Колумбия Бродкястинг Корпорейшън и вярваме, че всичко ще се уреди благополучно. А дотогава вие ще ни почакате за наема, нали?

— Хм — процеди мрачно Еди Търнер и порцелановото му око лъсна със студен блясък. И като погледна ръчния си часовник, той добави: — Да не ме казват Едноокия бик, ако не ви изхвърля точно след четиридесет и осем минути.

Еди Търнер беше човек с характер и обичаше точността. След четиридесет и осем минути той наистина се яви с един полицаи и изхвърли на улицата Бил и семейството му. И това събитие не беше нещо необикновено за американския начин на живот. Новите бездомници го приеха като неизбежен каприз на съдбата и без излишни сцени и писъци, както би могло да се случи в друга някоя страна, те започнаха да подреждат на тротоара сиромашкия си багаж, който им бе останал заедно с големите амбалажни сандъци. Жалко беше само, че посрещането на гостите трябваше да се отложи за неопределено време, защото Крокетови нямаха вече квартира, а да се приемат гости на улицата беше малко неудобно, макар че американската конституция даваше пълна свобода на всеки гражданин да се забавлява, както намери за добре.

Слънцето залязваше в кървавочервени пламъци над спокойната империя на негово автомобилно величество Хенри Форд II и по вратите на диърборнските кръчми и барове заиграха в рекламна надпревара първите неоновы светлини. Застанали край сандъците на тротоара, Бил, Мери и малката Джейн не будеха никакво любопитство и съчувствие у минавачите, които бяха свикнали отдавна с подобни гледки. Един високоговорител наблизко хвърляше редовната си атомна примка и съобщаваше, че американците са установили военни бази на

Луната. Напразно Мери очакваше да чуе някакво утешително предупреждение към безработните. След съобщението за лунните бази високоговорителят проряза въздуха с пискливите звуци на джазова музика. Къде беше всеблагият и милосърден бог? В тоя миг той благославяше една голяма сделка на Уолстрийт и нямаше никаква възможност да види какво става в Диърборн.

Бил Крокет стоеше замислен до един от сандъците и за пръв път в живота си почувствува нервно раздразнение. Причината за това беше не безнадеждното му състояние, а нещо съвсем друго. В нозете му се преплиташе с досадна настойчивост тяхната котка Кет, която трябваше да сподели съдбата на цялото бездомно семейство. Но докато Бил, жена му и малката Джейн все още пазеха някакво човешко благоприличие и не се поддаваха на паника, котката Кет беше просто непоносима. Тая котка наистина имаше в характера си нещо противно, неамериканско и сега, измъчвана от глада, вместо да вземе пример от господарите си и да чака търпеливо намесата на щастливия случай, тя се държеше отвратително и си позволяваше да протестира на своя котешки език! Котката Кет не само се въртеше упорито в нозете на Бил, но и мяукаше с всичка сила. Да, котката Кет не беше чела „Детройтско огледало“, нито беше слушала Колумбия Бродкястинг Корпорейшън. Тя мяукаше с първобитния инстинкт на застрашеното от гладна смърт животно и искаше да яде. Това мяукане ставаше все по-непримиримо и най-сетне скъса нервите на Бил. Изгубил всяко самообладание, той ритна с такава ярост нещастната котка, че я запрати в средата на улицата.

Разбира се, Бил Крокет трябваше да бъде по-благоразумен — още повече че тъкмо в тая минута по улицата минаваше предпочтеният пастор Съмюел Грейвис, който беше не само настоятел на епископалната катедрала в Детройт и ръководител на отдела за социология при „Форд сървис“, но преди всичко председател на дружеството за защита на животните в Диърборн. По някаква фатална случайност котката Кет се изгърси като футболна топка в самите нозе на предпочтения пастор и смути благочестивите му мисли. Отначало неговата изненада беше толкова голяма, че той остана с отворена уста и не можа да каже нито дума, но после се опомни и тръгна с бързи крачки към Бил.

— Кой ви е дал право да се отнасяте така жестоко с беззащитните животни? — извика с разтреперан глас възмутеният праведник.

Все още разярен, Бил Крокет изгледа недружелюбно преподобния отец и не отговори нищо.

— Ще ви науча аз как се пазят законите в тая страна — рече назидателно високият покровител на животните и отмина нататък.

След няколко минути, когато Бил Крокет се беше вече успокоил и съжаляваше искрено за недостойната си постъпка, пред него спря един зелен джип, от който скочиха четирима снажни и добре охранени полицаи.

— Вие ли сте бандитът, който е ритнал преди малко една невинна котка? — попита единият от полицаите, като сложи тежката си лапа върху рамото на Бил.

— Аз ритнах котката, но не съм бандит — помъчи се да се оправдае бездомният Бил.

— Ела с нас! — заповяда полицаят и в същия миг зоркият му поглед падна върху котката Кет, която се беше върнала при сандъците и продължаваше да мяука все така отчаяно. — А, ето и бедното животно! — извика състрадателно блюстителят на закона, като дигна котката от земята и я подаде на едного от другарите си с думите: — Ще трябва да я занесем веднага в болницата! Тя сигурно има нужда от лечение!

Добродушната Мери се опита да каже нещо в защита на клетия си съпруг, а малката Джейн се държеше уплашено за роклята на майка си и в хлътналите ѝ очички заблестяха сълзи. Но в това време зеленият джип отфуча надолу из улицата, като отнесе със себе си четиримата полицаи, човека Бил с оковани в белезници ръце и котката Кет.

На другия ден вестник „Детройтско огледало“ предаде една сензационна новина с грамадни букви: „Човекът-звяр!“ Под това вълнуващо заглавие бе поместено следното съобщение:

Вчера в 6 часа и 33 минути след пладне безработният Бил Крокет от Диърборн се е осмелил да прояви безчовечна жестокост към своята котка Кет, като я е ритнал така грубо в областта на корема, че тя едва е останала

жива. От тежката телесна повреда нещастното животно е получило вътрешно кръвоизлияние и два от прешлените на опашката му са атрофирани. Благодарение на незабавните грижи на Диърборнското дружество за защита на животните под личното наблюдение на неговия председател Съмюел Грейвис, който е бил очевидец на това скандално произшествие, положението на котката Кет е значително подобро и сега тя приема без особено затруднение мляко и бисквити. Срещу човека-звяр Бил Крокет е възбудено съдебно преследване по чл. 7, ал. 8 от Закона за защита на животните.

Бил Крокет бе изправен на подсъдимата скамейка. Въпреки всички негови усилия да обясни постъпката си с особеното душевно състояние, в което се е намирал, както и с факта, че сам той и семейството му са гладували, всеобщоуважаваният съдия на Диърборн мистър Фабиан Куикли не му призна никакви смекчаващи вината обстоятелства. С блестящата си и главозамайваща логика мистър Куикли заяви, че подсъдимият би имал право на снизхождение само ако той не е гладувал и следователно не е познавал глада, който е предизвикал котката да мяука, а тя от своя страна го е предизвикала да я подложи на изтезание. Но тъй като Бил Крокет действително е гладувал и е знаел отлично какво нещо е гладът, деянието му трябва да се сметне за предумишлено и да бъде наказано с всичката суровост на закона.

Така Бил Крокет беше осъден на два месеца затвор и на петдесет долара глоба в полза на Диърборнското дружество за защита на животните. И понеже той нямаше петдесет долара, глобата му бе заменена с допълнителен затвор от още един месец. Наказанието, както се казва при подобни случаи, беше строго, но справедливо. Само вестник „Детройтско огледало“ изглеждаше недоволен. След прочитането на присъдата той излезе с нарочна статия за опасността от болшеvizма. В тая статия, украсена с портрета на напълно оздравялата котка Кет, редакцията подчертаваше недвусмислено, че постъпката на Бил Крокет говорела достатъчно убедително за болшеvizираното съзнание на някои безработни американци и че поради тая причина

подсъдимият заслужавал поне петнайсет години затвор. Но Бил Крокет беше вече изпратен в затвора по чл. 7, ал. 8 от Закона за защита на животните, а мистър Фабиан Куикли не притежаваше необходимата юридическа ловкост, за да го съди повторно като комунист, за което между впрочем той дълбоко съжаляваше.

Тук трябва да отбележим, че добрата и предана Мери разпродаде на безценица амбалажните сандъци и остатъка от покъщнината и заедно с малката Джейн замина някъде в щата Пенсилвания, където имаше сестра, притежателка на гладачница. Тя щеше да прекара там трите месеца, докато Бил излезе от затвора. Мери не се отчайваше и продължаваше да вярва непоколебимо в библейските чудеса и в тържеството на християнските добродетели.

Какво стана с другарите на Бил Крокет — с ония деветдесет и девет души, които всемогъщият Джон Бюгас бе накарал също да искат опрощение на греховете си в черквата „Свети Тагилат“?

С някои от тях, както с Бил, се случиха най-странни приключения и те паднаха покосени от собственото си безсилие и примирение. А други се вляха в могъщия многохиляден поток от безработни и тръгнаха устремено напред, за да преобразят с упорита борба тая чудновата страна, където котката Кет живееше по-щастливо от човека Бил.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.